

вителността на борбите на работническата класа. В творчеството му личи гледището на тази класа и на нейния авангард — Комунистическата партия, пронизало всички естетически страни на художествената творба. Той посочваше определено изход, посочваше перспективата на по-нататъшното развитие на народа и на човечеството, отразявайки героично величавия процес на борбата за революционно изменение на света. Смирненски по изрази на другаря Вълко Червенков бе прекрасен „боец-партиец“ с цялото си творчество. Но въпреки тези нови качества приемствеността е налице. Тя личи и в художествения подстъп на поета при изобразяването на човека.

В творчеството на Смирненски се появи нещо качествено ново в сравнение със създаденото от пролетарската ни литература преди него. Той долавя богатия психологически живот на героите си, човешкото у тях. В „Иохан“ заедно с величавия героизъм на работника е изобразена човешката скръб, трагедията на жената. Заедно с произведения, в които развива пряко идеите на пролетарската революция, идеите на великата освободителна борба, Смирненски рисува и реалния човешки образ на борците. Иохан, Делеклюз, братчетата на Гаврош, слепият миньор, жителите от покрайнините на големия град, в които се завърща безхлебен бащата, са все живи човешки образи, възсътворени многократно с многостранните им психологически преживявания, доловени в сложността на живота.

Вълнуващ, човешки сърдечен е образът на лирически герой у Смирненски. Всичко това поставя поезията му високо над създаденото до него от пролетарската ни литература.

В творчеството на нашите писатели-класици личи изключително голямо проникновение във вътрешния душевен живот на човека. Да си припомним „Хаджи Димитър“ на Ботев, поемите му „Хайдути“ и „На прощане“, драматичните му стихотворения „Елегия“, „До моето първо либе“ и др. — творби, които издигат Ботевото творчество до най-ценното в световната литература. Да си припомним психологическата проникновеност у Вазов както в по-големите му епични произведения, така и в отделните силно драматични моменти на неувяхващата „Епопея на забравените“. Да си припомним най-сетне оная психологическа угъбеност, която е така характерна за голям брой творби на Пенчо Славейков, като „Ралица“ и „Бойко“, като „Чума̀ви“ или величавия пролог на неговата „Кървава песен“...

Всичко това подготви психологическата проникновеност, задушевност и дълбочина в творчеството на Смирненски, в произведения като „Иохан“, „Делеклюз“, „Глад“ (в Поволжието), „Зимни вечери“, „Бунтът на Везувий“.

Смирненски се учеше от предшествуващата литература, но бе оригинален поет, който сам внасяше в поезията нови начини на изобразяване на човека. Поетът схвана народните маси като двигател на историята. Той проясня единството между отделната личност и колектива. Всичко се движи в света чрез революционни промени — такъв е основният закон на антагонистическото общество, закон, който важи